

Program praktyk studenckich

I Praktyki hodowlane

Celem praktyk hodowlanych jest zapoznanie studentów z produkcją zwierzęcą w gospodarstwie rolniczym oraz pracami związanymi z jego funkcjonowaniem. Praktyki realizowane są w gospodarstwach, w których prowadzi się hodowlę lub chów zwierząt (np. ogrody zoologiczne, zwierzętarnia PAN, schroniska dla zwierząt, Spółki Skarbu Państwa, instytuty zootechniki, hodowle psów, pasieki, alpakarnie, ptasie azyle itp.). Studenci realizując praktyki hodowlane ukierunkowani powinni być przede wszystkim na samokształcenie, obserwację oraz ćwiczenia praktyczne – praca z zwierzętami gospodarskimi, towarzyszącymi, laboratoryjnymi i/lub dzikimi. Studenci zdobywają wymagane informacje i umiejętności praktyczne od pracowników zakładu, w którym są przeszkoleni, np. od właścicieli gospodarstw lub pracowników.

Praktyki odbywają się w ośrodkach wyznaczonych przez opiekuna praktyk. Samodzielnie znalezione miejsca odbywania praktyk muszą zostać zatwierdzone przez opiekuna praktyk. Nie wolno studentowi samodzielnie skracać czasu odbywania praktyk hodowlanych.

1. W zakresie wiedzy student powinien:

- znać żywienie poszczególnych gatunków i grup zwierząt,
- umieć opisać przygotowanie i zadawanie paszy zwierzętom,
- wiedzieć jak pozyskuje się mleko,
- znać warunki zoohigieniczne (powierzchnia, mikroklimat, rozwiązania technologiczne) pomieszczeń dla zwierząt,
- znać wpływ utrzymania zwierząt na produktywność i dobrostan.

2. W zakresie umiejętności student powinien:

- potrafić pomagać w codziennych zabiegach pielęgnacyjnych i profilaktycznych,
- potrafić pomagać przy porodach zwierzęcych,
- potrafić pomagać przy korekcji racic i dekornizacji,

- potrafić zbadać jakości mleka,
- potrafić podawać paszę i oceniać jej jakość,
- potrafić poskramiać zwierzę gospodarskie i domowe,
- umieć rozpoznawać gatunki oraz rasy zwierząt,
- potrafić komunikować się z pracownikami i z lekarzami weterynarii.

3. W zakresie kompetencji student powinien:

- ocenić technologie stosowane w produkcji zwierzęcej,
- ocenić standardowe procedury produkcji zwierzęcej,
- być gotowy do współpracy ze specjalistami innych zawodów w gospodarstwie produkcyjnym.

Zaliczanie praktyki

W celu zaliczenia praktyk hodowlanych student:

- obszernie zapisuje uzyskane informacje w Dzienniku Studenckich Praktyk Wakacyjnych i Staży Klinicznych, oraz uzyskuje podpis osoby odpowiedzialnej za opiekę nad studentem w czasie praktyk; dziennik praktyk bez potwierdzenia przez właściciela gospodarstwa lub zarządzającego zakładem pracy jest nieważny,
- sporządza sprawozdanie z praktyk hodowlanych,
- dostarcza pisemne opinie z miejsca praktyk,
- egzamin z praktyk hodowlanych odbywa się w czasie sesji letniej (poprawkowej). Ostateczny termin wyznaczany jest w Zarządzeniu Rektora SGGW w Warszawie w sprawie organizacji roku akademickiego.

II Praktyki w inspekcji weterynaryjnej – rzeźnia

Celem praktyk w inspekcji weterynaryjnej jest przygotowanie studentów do pracy w charakterze urzędowego lekarza weterynarii w zakresie weterynaryjnych aspektów ochrony zdrowia publicznego. Studenci zapoznają się i praktycznie opanowują metody badania sanitarno-weterynaryjnego zwierząt rzeźnych oraz zwierząt łownych i dziczyzny, metody badania makroskopowego, parazytologicznego, fizykochemicznego i organoleptycznego mięsa, a także zdobywają wiedzę dotyczącą podejmowania ocen sanitarno-weterynaryjnych mięsa na podstawie powyższych badań. Celem kształcenia jest również przyswojenie wiadomości z zakresu nadzoru sanitarno-weterynaryjnego nad punktami skupu zwierząt, transportem, rzeźniami, należącego do obowiązków Inspekcji Weterynaryjnej oraz poznanie prawodawstwa weterynaryjnego związanego z badaniem i oceną sanitarno-weterynaryjną zwierząt rzeźnych i mięsa. Szczegóły dotyczące zakresu praktyk zawarte są w sylabusie przedmiotu.

1. W zakresie wiedzy student powinien:

- znać i rozumieć mechanizmy rozwoju i przenoszenia się chorób, ich etiologię oraz mechanizmy związane z odpornością organizmu,
- znać i rozumieć mechanizmy, przyczyny i objawy powstawania zmian anatomopatologicznych, towarzyszących różnym chorobom, sposoby ich leczenia oraz zasady prewencji,
- znać i rozumieć zasady postępowania lekarza weterynarii w przypadku podejrzenia i wystąpienia chorób, które podlegają obowiązkowi zwalczania lub rejestracji,
- znać i rozumieć sposób działania Inspekcji Weterynaryjnej z uwzględnieniem ochrony zdrowia publicznego,
- znać i rozumieć sposób przeprowadzania badania sanitarno-weterynaryjnego zwierząt przed- i poubojowego,
- znać i rozumieć aktualnie obowiązujące przepisy dotyczące prawa żywnościowego.

2. W zakresie umiejętności student powinien:

- potrafić pracować w zespole, w którego skład wchodzi specjaliści z różnych dziedzin,
- potrafić wykorzystać wiedzę i umiejętności zawodowe, aby zapewnić zwierzętom dobrostan, właściwą opiekę weterynaryjną oraz zadbać o zdrowie publiczne,
- potrafić we właściwy sposób postępować ze zwierzętami i instruować inne osoby w tym zakresie,
- potrafić podjąć właściwe działania w przypadku podejrzenia i stwierdzenia choroby zwalczanej z urzędu lub podlegającej obowiązkowi rejestracji,
- potrafić wykonać badanie sanitarno-weterynaryjne przed- i poubojowe,
- potrafić ocenić spełnienie wymagań dotyczących dobrostanu zwierząt rzeźnych na etapie uboju uwzględniając różne sposoby ubojów.

3. W zakresie kompetencji student powinien:

- być gotowy do podjęcia odpowiedzialności za podejmowane decyzje dotyczące ochrony zdrowia publicznego, zwierząt i środowiska naturalnego,
- być gotowy do postępowania zgodnie z zasadami etyki i deontologii weterynaryjnej oraz być tolerancyjny wobec innych ludzi,
- być gotowy do aktywnego udziału w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych,
- być gotowy do pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności w zakresie tematyki związanej z badaniem i oceną zwierząt łownych,
- być gotowy do działania w warunkach niepewności, stresu i zagrożeń wynikających z pracą ze zwierzętami wolno żyjącymi,
- być gotowy do współpracy z innymi grupami zawodowymi w zakresie szeroko rozumianej ochrony zdrowia publicznego.

Zaliczanie praktyki

W celu zaliczenia praktyk w inspekcji weterynaryjnej – rzeźnia student:

- obszernie zapisuje uzyskane informacje w Dzienniku Studenckich Praktyk Wakacyjnych i Staży Klinicznych, oraz uzyskuje podpis osoby odpowiedzialnej za opiekę nad studentem w czasie praktyk; dziennik praktyk bez potwierdzenia przez zakład oraz właściwego urzędowego lekarza weterynarii IW na obydwu kartach tygodniowych jest nieważny,

- egzamin z praktyk w inspekcji weterynaryjnej – rzeźnia odbywa się w czasie sesji letniej (poprawkowej). Ostateczny termin wyznaczany jest w Zarządzeniu Rektora SGGW w Warszawie w sprawie organizacji roku akademickiego.

III Praktyki w inspekcji weterynaryjnej – zakłady przetwórstwa

Celem kształcenia jest przygotowanie studentów do pracy w charakterze urzędowego lekarza weterynarii lub prywatnego lekarza weterynarii współpracującego z zakładami przetwórstwa w zakresie higieny i bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego.

Przed przystąpieniem do praktyk student powinien zapoznać się z listą kontrolną SPIWET, wybrać odpowiednią SEKCJĘ, a następnie według zawartych w niej punktów analizować zagadnienia związane z danym zakładem przetwórstwa.

Podczas odbywania praktyki student (przy pomocy urzędowego lekarza weterynarii lub/i przedstawiciela zakładu) powinien zbadać następujące obszary tematyczne:

1. Nadzór Inspekcji Weterynaryjnej nad produkcją żywności – jak prowadzona jest dokumentacja przez urzędowych lekarzy weterynarii w danym zakładzie, i co zawiera.
2. Plan technologiczny zakładu – podział zakładu na strefę czystą i brudną, strefy przemieszczania się pracowników.
3. Produkty wytwarzane przez zakład. Należy opracować schemat technologiczny dla wybranego produktu.
4. Analiza zagrożeń (Plan HACCP) w danym zakładzie.
5. Punkty CCP, oPRP/CP – ile ich jest, na jakich etapach są ustalone, jak prowadzona jest kontrola i zapisy, postępowanie w sytuacji utraty kontroli nad CCP.
6. Kryteria bezpieczeństwa żywności i kryteria higieny procesu – drobnoustroje/toksyny i przyjęte limity.
7. Harmonogramy badań: A) próbek żywności, B) czystościowych, C) wody i lodu.
8. Warunki właściwego zagospodarowywania i utylizacji ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego (UPPZ).
9. Programy warunków wstępnych (PRP):

- procedura wejścia do zakładu produkcyjnego dla pracowników i pozostałych osób;
- procedura stosowania odzieży roboczej i ochronnej – w tym częstotliwość zmian i prania;
- procedura przyjęcia do zakładu surowca, półproduktu, dodatków, opakowań
- organizacja pracy na rampie przyjęcia surowca i rampie ekspedycyjnej (ew. wydzielone strefy);
- program deratyzacji i dezynsekcji;
- program mycia powierzchni mających kontakt z żywnością i program mycia powierzchni nie mających kontaktu z żywnością;
- kontaktu z żywnością – jakie stosuje się środki do mycia i odkażania, w jakim stężeniu; jak często wykonywane są zabiegi mycia i odkażania, w jaki sposób są one przeprowadzane;
- program zagospodarowania UPPZ – jakie kategorie UPPZ powstają w zakładzie i jaka jest procedura postępowania z nimi;
- program kalibracji urządzeń pomiarowych, okresowy przegląd sprzętu;
- procedura wycofania produktu z rynku;
- procedura postępowania ze zwrotami;
- procedury związane z identyfikowalnością produktów;
- obrona żywności (jeśli została wdrożona).

10. Dodatkowo (jeśli ma zastosowanie) dodatkowe nieobligatoryjne systemy zarządzania bezpieczeństwem żywności, które zostały wdrożone przez zakład.

Wszystkie zdobyte informacje i obserwacje własne student powinien zapisać w dzienniczku praktyk; jeśli jest taka potrzeba student może dołączyć do dzienniczka praktyk osobny opracowany dokument zawierający zdobyte informacje i obserwacje własne.

1. W zakresie wiedzy student powinien:

- znać i rozumieć zasady dokumentowania wyników urzędowej kontroli w zakładach przetwórstwa żywności pochodzenia zwierzęcego,
- znać i rozumieć zasady postępowania z ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego; zna przepisy prawne odwołujące się do ww. produktów,

- znać aspekty technologiczne produkcji żywności pochodzenia zwierzęcego,
- znać i rozumieć zasady wdrażania i utrzymania programów warunków wstępnych oraz procedur opartych na zasadach HACCP,
- znać i rozumieć zadania Inspekcji Weterynaryjnej w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego.

2. W zakresie umiejętności student powinien:

- potrafić efektywnie komunikować się z pracownikami organów i urzędów kontroli, administracji rządowej i samorządowej,
- potrafić przeprowadzić kontrolę zgodnie z obowiązującymi standardami i zasadami etycznymi,
- potrafić dokonać przeglądu dokumentacji systemu zarządzania bezpieczeństwem żywności i wyciągać odpowiednie wnioski; potrafi ocenić poprawność wdrożonych procedur w zakładzie.

3. W zakresie kompetencji student powinien:

- być gotowy do przeprowadzenia kontroli w zakładzie produkującym żywność pochodzenia zwierzęcego,
- być gotowy do komunikacji i współpracy z przedstawicielami zakładów przetwórstwa spożywczego w zakresie nadzoru nad produkcją żywności,
- być gotowy do pogłębiania wiedzy i jej krytycznej analizy,
- być gotowy do wykonywania swojej pracy w sposób etyczny i odpowiedzialny społecznie.

Zaliczanie praktyki

W celu zaliczenia praktyk w inspekcji weterynaryjnej – zakłady przetwórstwa student:

- obszernie zapisuje uzyskane informacje w Dzienniku Studenckich Praktyk Wakacyjnych i Staży Klinicznych, oraz uzyskuje podpis osoby odpowiedzialnej za opiekę nad studentem w czasie praktyk; dziennik praktyk bez potwierdzenia przez zakład oraz właściwego urzędowego lekarza weterynarii IW na obydwu kartach tygodniowych jest nieważny,
- egzamin z praktyk w inspekcji weterynaryjnej – zakłady przetwórstwa odbywa się w czasie sesji letniej (poprawkowej). Ostateczny termin wyznaczany jest

w Zarządzeniu Rektora SGGW w Warszawie w sprawie organizacji roku akademickiego.

IV Praktyki kliniczne

Celem praktyk klinicznych jest nabywanie umiejętności z zakresu czynności lekarsko-weterynaryjnych. Student poznaje zasady BHP, uczy się postępowania ze zwierzętami chorymi, przeprowadza wywiad oraz ogólne i szczegółowe badania kliniczne. W części ogólnej badania klinicznego dokonuje pomiarów temperatury ciała, ocenia błony śluzowe, węzły chłonne, tętno i oddechy. W części szczegółowej: omacuje jamę brzuszną, osłuchuje i opukuje klatkę piersiową, bada powłokę skórną, wykonuje testy neurologiczne, cewnikowanie, pobiera krew, wykonuje zastrzyki podskórne, domięśniowe i dootrzewnowe, zakłada opatrunki. Wykorzystując dane z wywiadu i badania klinicznego, student nabywa umiejętności dobierania i interpretacji badań dodatkowych, dobierania odpowiedniego postępowania leczniczego. Doskonali technikę zakładania wenflonów, szycia ran, asystuje przy zabiegach chirurgicznych, uczestniczy w intensywnej terapii pacjentów w szpitalu. Studenci realizując praktyki kliniczne powinni czynnie uczestniczyć w przyjmowaniu, diagnostyce i leczeniu pacjentów wykonując, pod okiem lekarza, szereg czynności lekarsko-weterynaryjnych.

Praktyki odbywają się w klinikach Wydziału Medycyny Weterynaryjnej, zakładach leczniczych dla zwierząt i ogrodach zoologicznych.

1. W zakresie wiedzy student powinien:

- znać zasady BHP w zakładach leczniczych dla zwierząt oraz zasady postępowania z ze zwierzętami zdrowymi i chorymi,
- znać metody badania klinicznego i rodzaje metod badań dodatkowych oraz zasady postępowania z danymi klinicznymi i wynikami badań laboratoryjnych, diagnostyki obrazowej,
- znać zasady postępowania w przypadku podejrzenia choroby zwalczanej z urzędu.

2. W zakresie umiejętności student powinien:

- potrafić bezpiecznie i humanitarnie postępować ze zwierzętami zdrowymi i chorymi oraz udzielać pierwszej pomocy,
- potrafić przeprowadzić wywiad lekarsko-weterynaryjny oraz pobierać i zabezpieczać próbki do badań,

- potrafić stosować metody bezpiecznej sedacji, znieczulenia ogólnego i miejscowego w celu łagodzenia bólu oraz monitorować stan pacjenta po zabiegach operacyjnych.

3. W zakresie kompetencji student powinien:

- być gotowy do ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje wobec zwierząt i ludzi działając zgodnie z zasadami kodeksu etyki zawodowej,
- być gotowy do współpracy w zespole, komunikowania, dzielenia się wiedzą z innymi,
- być gotowy do działania w warunkach stresu i pogłębiania wiedzy i umiejętności.

Zaliczanie praktyki

W celu zaliczenia praktyk klinicznych studenta obowiązuje :

- obecność na praktykach potwierdzona zaświadczeniem z pieczętka zakładu leczniczego przyjmującego studenta (lub innej instytucji) oraz podpisem lekarza – opiekuna prowadzącego lub nadzorującego praktyki.
- spis czynności lekarsko-weterynaryjnych potwierdzonych wpisem do Dzienniczka Umiejętności Dnia Pierwszego, spis pacjentów przyjmowanych w danym zakładzie leczniczym w Dzienniku Studenckich Praktyk Wakacyjnych i Staży Klinicznych podpisany przez lekarza upoważnionego.
- egzamin z praktyk klinicznych odbywa się w czasie sesji letniej (poprawkowej). Ostateczny termin wyznaczany jest w Zarządzeniu Rektora SGGW w Warszawie w sprawie organizacji roku akademickiego.